

SYLLABUS

INTERNATIONAL EUROPEAN
UNIVERSITY

**SCHOOL OF
MEDICINE**

SYLLABUS

Дисципліна

 Гігієна та екологія

Викладач (-і)

 Д.біол.н., доцент Майя Розметівна Верголяс

Профайл викладача (-ів)

Консультації

Очні консультації Третій четвер місяця 15.30-17.00

Онлайн консультації Другий вівторок місяця 15.30-17.00

Контактний телефон

 +380680419502

E-mail

Сторінка дисципліни

Форма підсумкового контролю

залік

диференційований залік

екзамен

SYLLABUS

1 Коротка анотація дисципліни

Гігієна та екологія:

- а) є основою використання сприятливих оздоровчих факторів навколишнього середовища для зміцнення здоров'я людини, загартування організму;
- б) закладає основи вивчення студентами навколишнього середовища як джерела етіологічних факторів та етіологічних факторів ризику виникнення і розповсюдження захворювань;
- в) на підставі вивчення впливу факторів навколишнього середовища на організм і здоров'я закладає основи здорового способу життя, профілактики захворювань, майстерності діагностики захворювань.

2 Передумова вивчення дисципліни

Дисципліна «Гігієна та екологія» має міждисциплінарні зв'язки з наступними дисциплінами: філософія, соціологія та медична соціологія, інформатика, етика, фізика, біологія, мікробіологія та вірусологія, медична та загальна хімія, біоорганічна та біологічна хімія, фізіологія, патологічна фізіологія, внутрішні хвороби, радіаційна медицина, медичне право, біоетика.

3 Мета та цілі дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Гігієна та екологія» є вивчення теоретичних основ профілактичної медицини, зокрема гігієни та екології, як наук, які є базисом профілактичної складової професійного світогляду фахівця напряму підготовки «Медицина».

Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення теоретичних основ гігієни та екології, як наук (термінологія, закони, методи, принципи гігієнічного нормування, нормативно-методичне забезпечення застосування профілактичних заходів) та відпрацювання практичних навичок щодо: профілактики захворювань інфекційного та неінфекційного походження у відповідності до основ чинного законодавства України; проведення запобіжного та поточного санітарного нагляду; опанування лабораторних методів дослідження (органолептичні, фізичні, хімічні, біологічні, бактеріологічні методи); використання сприятливих оздоровчих факторів навколишнього середовища для зміцнення здоров'я людини, загартування організму тощо.

4 Результати навчання

По завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати:

- вплив факторів навколишнього середовища на стан здоров'я різних груп населення;
- методи гігієнічної оцінки впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення;
- закони гігієнічної науки та загальні закономірності зв'язку здоров'я з факторами і умовами середовища життєдіяльності людини;
- основи профілактики захворювань інфекційного та неінфекційного походження;
- засади здорового способу життя та основи особистої гігієни;
- методику проведення запобіжного та поточного санітарного нагляду;
- принципи організації та проведення профілактичних заходів у зв'язку розвитком територіальних, адміністративних та виробничих одиниць;
- принципи організації та проведення профілактичних заходів у відповідності до основ чинного законодавства України.

Уміти:

- проводити аналіз стану навколишнього середовища та впливу його факторів на здоров'я різних груп населення; за допомогою методів гігієнічної оцінки встановлювати вплив факторів навколишнього середовища на здоров'я населення;

SYLLABUS

4 Результати навчання

- інтерпретувати основні закони гігієнічної науки та встановлювати загальні закономірності зв'язку здоров'я з факторами і умовами середовища життєдіяльності людини;
- обґрунтовувати гігієнічні заходи з профілактики захворювань інфекційного походження;
- планувати заходи по дотриманню здорового способу життя, особистої гігієни та впроваджувати їх в практику охорони здоров'я; планувати організаційні і змістовні заходи щодо запобіжного та поточного санітарного нагляду;
- узгоджувати плани проведення профілактичних заходів з планами розвитку територіальних, адміністративних та виробничих одиниць;
- аналізувати стан навколишнього середовища на підставі інтегральних критеріїв оцінки стану здоров'я населення;
- обґрунтовувати проведення профілактичних заходів у відповідності до основ чинного законодавства України;
- планувати заходи організації медичного забезпечення в умовах надзвичайного стану.

5 Кредити ECTS

На 2-му курсі дисципліна включає 1 розділ, 4 змістових розділів та закінчується заліком після вивчення навчальної дисципліни. Загальна кількість годин 60, із них:

Лекції (год.) – 16

Практичні заняття (год.) – 32

Самостійна робота (год.) – 12

На 3-му курсі дисципліна включає 1 розділ, 6 змістових розділів та закінчується заліком після вивчення навчальної дисципліни. Загальна кількість годин 90, із них:

Лекції (год.) – 8

Практичні заняття (год.) – 32

Самостійна робота (год.) – 50

6 Структура дисципліни

2 курс

Назва теми	Кількість годин
1. Вступ до гігієни та екології. Гігієна та екологія як науки. Визначення гігієни, її мета, завдання, зміст, зв'язок з іншими науками.	2
2. Біосфера, її структура та еволюція. Гігієнічне значення атмосфери, гідросфери, літосфери.	2
3. Актуальні питання комунальної гігієни. Проблеми води та водопостачання, ґрунту, очистки населених місць, біобезпека житла.	2
4. Гігієна населених місць. Проблеми урбанізації. Гігієна житла, мікроклімату, опалення, вентиляції, природного та штучного освітлення.	2
5. Гігієна харчування, його фізіологічні та гігієнічні основи. Екологічні та соціальні проблеми харчування. Харчування як фактор здоров'я, теорії харчування, функції харчових речовин. Наукові основи раціонального харчування.	2

SYLLABUS

6

Структура дисципліни

Назва теми	Кількість годин
6. Теоретичні аспекти та методика профілактики аліментарних та аліментарно-зумовлених захворювань. Харчові отруєння. Методика розслідування та профілактика харчових отруєнь.	2
7. Гігієна дітей та підлітків. Основні закономірності росту і розвитку дитячого організму. Методи оцінки стану здоров'я та фізичного розвитку дітей і підлітків. Гігієнічні основи планування та улаштування дошкільних і шкільних закладів. Гігієнічна оцінка режиму дня та навчально-виховного процесу дітей різних вікових груп.	2
8. Гігієна та фізіологія праці. Гігієнічна характеристика шкідливих факторів виробничого середовища та реакції організму на їх вплив. Професійні захворювання і отруєння та їх профілактика.	2
Всього	16

3 курс

1. Гігієна лікувально-профілактичних закладів, та профілактика внутрішньо-лікарняних інфекцій. Питання біоетики та біобезпеки у лікувальних установах.	2
2. Іонізуюче випромінювання як чинник навколишнього середовища та виробнича шкідливість. Проблема забруднення навколишнього середовища радіонуклідами. Гігієнічне нормування іонізуючих випромінювань як основа протирадіаційного захисту. Променеві ураження організму та умови їх виникнення.	2
3. Основи організації санітарно-гігієнічних заходів у Збройних силах України при надзвичайних станах мирного часу та у воєнний час. Гігієна польового розміщення військ та населення.	2
4. Організація і проведення санітарного нагляду за водопостачанням у польових умовах при надзвичайних ситуаціях.	2
Всього	8

7

Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестр	Міжнародна дисциплінарна інтеграція	Курс (рік навчання)	Цикли: загальної підготовки/ професійної підготовки/ вільного вибору
1 семестр	4-5 семестр	Так	2-3	Загальної підготовки/ професійної підготовки

SYLLABUS

8

Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання дисципліни

Поточний контроль: контрольні роботи, опитування, співбесіди, тестування, доповіді, виступи, повідомлення, розв'язання ситуаційних задач.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається та під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацьовує самостійно і вони не належать до структури практичного заняття. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок із метою перевірки підготовленості студента до заняття. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні дисципліни (залікового кредиту) – 200, в т. ч. за поточну діяльність – 120 балів, за результатами підсумкового модульного контролю – 80 балів.

Оцінювання поточної діяльності: При засвоєнні кожної теми модулю за поточну діяльність студента виставляються оцінки за бальною шкалою, у межах визначеної для теми кількості балів.

Максимальна та мінімальна кількість балів, які студент може отримати за вивчення поточної теми, розраховані в залежності від кількості тем. Отримані студентом бали за накопичувальним принципом додаються у межах змістових модулів.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам за поточну діяльність – 120 балів, мінімальна – 72 балів. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

Вимоги до письмової роботи (за наявності), лабораторних/практичних занять/семінарських тощо Виконання, оформлення та захист письмових робіт здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

<https://ieu.edu.ua/docs/rate-of-study.pdf>

9

Умови допуску до підсумкового контролю

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Студенту, який з поважної причини мав пропуски навчальних занять, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально директором інституту. Форми проведення підсумкового модульного контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні підсумкового модульного контролю, становить 80. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 48 балів.

<https://ieu.edu.ua/docs/rate-of-study.pdf>

10

Політика дисципліни

Щоб досягти цілей навчання і успішно пройти курс, необхідно регулярно відвідувати лекції та практичні заняття. Перед практичним заняттям брати на кафедрі методичні вказівки до самостійної роботи, читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті.

SYLLABUS

10

Політика дисципліни

На лекції та практичні заняття приходити одягнутими у медичний халат, вести зошит для конспектів лекцій та зошит для практичних занять. Вміти працювати з партнером або в складі групи, звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Для студентів:

- недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, списування та плагіат;
- не допускаються пропуски практичних занять з не поважної причини;
- вивчення дисципліни відбувається на основі колегіальності, співпраці та солідарності викладача та студентів;
- наукова, пошукова та дослідницька робота студентів вітається;
- складовою навчання є написання рефератів з тем визначених в переліку обов'язкових завдань;
- написання рефератів з переліку тем вибіркових завдань є бажаною та обов'язковою, якщо студент бажає поліпшити свою оцінку;
- теми навчальної дисципліни розглядаються з точки зору їх практичного застосування та біоетичної спроможності;
- на заняттях бути у медичних халатах.

Для викладачів:

- виконання навчально-тематичного плану є обов'язковим;
- не допускаються спізнення на лекційні, практичні (семінарські) заняття;
- політика дисципліни передбачає об'єктивне оцінювання знань;
- заборонені будь-які прояви корупційної діяльності;
- приділяти особливу увагу студентам на практичних заняттях під час роботи з медичним обладнанням, інструментами;
- не допускається упереджене ставлення і дискримінація незалежно від раси, етнічної приналежності та релігійних переконань.

11

Політика щодо пропусків занять та виконання завдань пізніше встановленого терміну

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю має право пройти поточний контроль у двотижневий термін після повернення до навчання.

Студент, що був відсутній на заняттях без поважних причин, не брав участі у заходах поточного контролю, не ліквідував академічну заборгованість, не допускається до підсумкового семестрового контролю знань з цієї дисципліни, а в день складання заліку у відомості науково-педагогічним працівником виставляється оцінка «недопущений».

Повторне складання заліку з дисципліни призначається за умови виконання всіх видів навчальної, самостійної (індивідуальної) роботи, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни і проводиться згідно із затвердженим директором графіком ліквідації академічної заборгованості.

<https://ie.u.edu.ua/docs/050.pdf>

12

Політика дотримання академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності

<https://ie.u.edu.ua/docs/011.pdf>

SYLLABUS

13

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Конституція України.
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я.
3. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
4. Гігієна та екологія: підручник/ В.Г. Бардов, С.Т. Омельчук, Н.В. Мережкіна та ін. за заг.ред. В.Г. Бардова. – Вінниця: Нова книга, 2020 – 472 с.
5. Hygiene and Ecology: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів: англ. мовою/ за ред. В.Г. Бардова – 2-ге вид., оновл. – Вінниця: Нова книга, 2018. – 688 с.: іл.

Додаткова література:

- Гігієна та екологія: Підручник /За редакцією В.Г. Бардова. - Вінниця: Нова Книга, 2006. - 720 с.
- Гігієна та екологія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів /За редакцією В.Г. Бардова /Англійською мовою. - Вінниця: Нова Книга, 2009. - 688 с.
- Бадюк М.І., Левченко Ф.М., Токарчук В.П., Солярик В.В. та ін. Організація медичного забезпечення військ: Підруч. [для студ. вищ. мед. закл. освіти України III-IV рівнів акредитації] /За ред. професора Паська В.В. - К.: "МП Леся", 2005. - 425 с.
- Гігієна праці (методи досліджень та санітарно-епідеміологічний нагляд). /За ред. А.М. Шевченка, О.П. Яворовського. - Вінниця: НОВА КНИГА, 2005.- 528с.

14

Поради з успішного навчання на курсі

Хто добре вчить Гігієну та Екологію, той робить свій внесок у чистоту Всесвіту.

Тож сумлінно вчиться, і Всесвіт віддячить вам незабаром!

До зустрічі!